

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

WERSJA OSTATECZNA
A6-0366/2006

18.10.2006

SPRAWOZDANIE

w sprawie wdrożenia Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa w kontekście Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (EPBO)
(2006/2033(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Karl von Wogau

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	14
PROCEDURA	21

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wdrożenia Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa w kontekście Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (EPBO) (2006/2033(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Europejską Strategię Bezpieczeństwa przyjętą przez Radę Europejską dnia 12 grudnia 2003 r.,
- uwzględniając Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy, podpisany w Rzymie dnia 29 października 2004 r.,
- uwzględniając wnioski Prezydencji Rady Europejskiej z 16-17 czerwca oraz 15-16 grudnia 2005 r., a w szczególności sprawozdania Prezydencji w sprawie Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (EPBO),
- uwzględniając rezolucję z dnia 14 kwietnia 2005 r. w sprawie Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa¹,
- uwzględniając Europejską Strategię przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia zatwierdzoną przez Radę dnia 9 grudnia 2003 r.,
- uwzględniając sprawozdanie byłego komisarza Michela Barniera z maja 2006 r. „Europejskie siły ochrony ludności: pomoc Europy”,
- uwzględniając rezolucję z 2 lutego 2006 r. w sprawie rocznego sprawozdania Rady dla Parlamentu Europejskiego dotyczącego głównych aspektów i podstawowych opcji WPZiB, łącznie z konsekwencjami finansowymi dla budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich - 2004 r.²,
- uwzględniając art. 45 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A6 0366/2006),

Uwagi ogólne

- A. mając na uwadze, że Europejska Strategia Bezpieczeństwa jest częścią WPZiB i EPBO, w ramach których można zastosować cały wachlarz możliwych działań politycznych Unii Europejskiej obejmujący środki dyplomatyczne, ekonomiczne i polityki rozwojowej,
- B. mając na uwadze badania opinii publicznej przeprowadzane w ciągu ostatnich dziesięciu lat, które wykazują stale rosnący poziom aprobaty i ujawniły, że ponad 60% obywateli UE popiera wspólną politykę zagraniczną Unii Europejskiej, a ponad 70% opowiada się

¹ Dz.U. C 33 E z 9.2.2006, str. 580.

² *Teksty przyjęte*, P6_TA(2006)0037.

za wspólną polityką obronną; mając również na uwadze wyniki innych badań opinii publicznej, które wykazały brak poparcia dla zwiększenia wydatków wojskowych,

- C. mając na uwadze, że bezpieczeństwo i zwalczanie terroryzmu międzynarodowego uważane są za priorytety UE; w odniesieniu do EPBO potrzebne są wspólne reagowanie i wspólna strategia;
- D. mając na uwadze konieczność zwiększenia kontroli eksportu broni przez Unię Europejską oraz w skali globalnej,
  - 1. uznaje, że Europejska Strategia Bezpieczeństwa z grudnia 2003 r., której początkiem była inicjatywa greckiej prezydencji, zawiera doskonałą analizę zagrożeń, przed którymi stoi świat współczesny, i określa podstawowe zasady polityki zagranicznej UE; podkreśla jednak potrzebę regularnego monitorowania jej realizacji, aby móc reagować na wydarzenia geopolityczne;
  - 2. zauważa, że zgodnie z Europejską Strategią Bezpieczeństwa, terroryzm, rozprzestrzenianie broni masowego rażenia, konflikty regionalne, upadki państw i przestępczość zorganizowana są dziś podstawowymi zagrożeniami dla Unii Europejskiej i jej obywateli; podkreśla, że sprostanie wyzwaniom geopolitycznym i geoeconomicznym narastającej na świecie konkurencji w zakresie źródeł energii i zasobów wody, jak również katastrofy naturalne oraz bezpieczeństwo granic zewnętrznych Unii muszą zostać uwzględnione w dalszym rozwoju Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa; wyraża zaniepokojenie w związku z możliwością ponownego wyścigu zbrojeń w skali globalnej i regionalnej oraz w związku z dalszym rozprzestrzenianiem broni konwencjonalnych;
  - 3. uznaje, że walka z międzynarodowym terroryzmem nie może być jednak prowadzona jedynie przy pomocy środków wojskowych, a zapobieganie i tłumienie terroryzmu wymaga całego szeregu niewojskowych środków, takich jak wymiana informacji wywiadowczych, współpraca policji i organów sądowych, co wymaga pełnej współpracy między instytucjami i filarami, uznaje potrzebę budowy demokratycznych instytucji, infrastruktury i społeczeństwa obywatelskiego w zdestabilizowanych lub rozpadających się państwach; podkreśla, że największym wkładem UE w zapobieganie międzynarodowemu terroryzmowi jest jej zdolność skutecznego budowania i odbudowy instytucji demokratycznych, infrastruktury społecznej i ekonomicznej, dobrego zarządzania i społeczeństwa obywatelskiego oraz skutecznego zwalczania rasizmu i ksenofobii;
  - 4. wskazuje, że zadaniem Europejskiej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa jest ochrona obywateli Unii przed tymi zagrożeniami, obrona słuszych interesów Unii i wspieranie celów Karty Narodów Zjednoczonych poprzez występowanie w roli odpowiedzialnego i globalnego partnera działającego na rzecz pokoju i demokracji na świecie; zdecydowanie opowiada się za zawartym w Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa stwierdzeniem, że najlepszym sposobem osiągnięcia tych celów jest 'skuteczny multilateralizm', przez co rozumiane są instytucje i prawo międzynarodowe;
  - 5. podtrzymuje swe stanowisko, że w ramach EPBO Unia musi realizować swoje zadania przede wszystkim środkami pokojowymi, a środki wojskowe stosować jedynie wtedy,

gdy wszelkie starannie sprawdzone możliwości negocjacji ostatecznie okażą się bezowocne; podczas realizacji tych uzasadnionych zadań największy nacisk należy położyć na pełne poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności obywateli na terenie Unii i poza nią;

6. jest zdania, że wyzwania geopolityczne uległy znacznej zmianie od momentu przyjęcia Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa w roku 2003, czyniąc konieczną jej rewizję nie później niż w roku 2008 r.; uważa, że co pięć lat powinna mieć miejsce rewizja Strategii, a debatować nad nią powinien Parlament Europejski i parlamenty krajowe;
7. wskazuje na ogromne znaczenie skutecznej koordynacji cywilnych w wojskowych elementów reakcji Wspólnoty w sytuacjach kryzysowych; w związku z tym jest zdania, że UE powinna w szczególności wykorzystać partnerstwo strategiczne z NATO i starać się, w formie intensywnego politycznego dialogu dotyczącego szerokiego wachlarza zagadnień, o wzmocnienie środków współdziałania z NATO w ramach operacji i misji;
8. wzywa państwa członkowskie do wsparcia tworzenia paramilitarnego wymiaru EPBO, w którym wydarzenia na płaszczyźnie instytucjonalnej i finansowej idą ręką w rękę z rozszerzeniem parlamentarnych uprawnień kontrolnych; przypomina o tym, że odpowiedzialność za polityczną kontrolę EPBO spoczywa na Parlamencie Europejskim i parlamentach krajowych w oparciu o ich prawa i obowiązki określone w odnośnych traktatach i konstytucjach;
9. wzywa do zacieśnienia stosunków i intensyfikacji wymiany informacji pomiędzy Parlamentem Europejskim i parlamentami państw członkowskich w kwestiach dotyczących EPBO w celu umożliwienia głębszego i regularnego dialogu pomiędzy parlamentami;
10. podkreśla, że Unia Europejska musi być w stanie wnieść poważny wkład, aby:
  - (a) bronić się przed wszelkimi realnymi i wyraźnymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa;
  - (b) zapewnić pokój i stabilność, przede wszystkim w swoim geograficznym sąsiedztwie, a także w innych częściach świata zgodnie z zasadami określonymi w Karcie Narodów Zjednoczonych.
  - (c) przeprowadzać interwencje humanitarne i operacje ratunkowe;
  - (d) zapobiegać konfliktom i kontrolować je oraz wspierać demokrację i poszanowanie praw człowieka;
  - (e) wspierać regionalne i globalne rozbrojenie;
11. podkreśla, że w przypadku ataku sił zbrojnych kraju trzeciego na terytorium Unii Europejskiej NATO pozostaje gwarantem wspólnej obrony; z zadowoleniem przyjmuje rosnącą zdolność NATO przeprowadzania operacji poza granicami Paktu; uważa również NATO za odpowiednie forum dla transatlantyckiego dialogu w sprawach bezpieczeństwa;
12. przyznaje, że fakt, iż większość państw członkowskich jest jednocześnie członkami UE i NATO i oddaje część sił zbrojnych jednocześnie do dyspozycji obu organizacji, ma wpływ na możliwości sił zbrojnych państw członkowskich oraz ich dostępność; dlatego też domaga się, by Unia Europejska nadal intensywnie współpracowała z NATO,

szczególnie w zakresie rozwoju zdolności wojskowych;

13. ostrzega przed niepotrzebnym powielaniem działań podejmowanych przez NATO i UE oraz przez państwa członkowskie i UE;
14. uważa, że EPBO dysponuje obecnie jedynie ograniczonymi zasobami do przeprowadzania operacji cywilnych i wojskowych; dlatego też domaga się, by Unia Europejska - w celu wzmocnienia jej wiarygodności jako światowego partnera - koncentrowała potencjał na jej geograficznym sąsiedztwie, w szczególności na Bałkanach;

Zintegrowana współpraca cywilno-wojskowa

15. z zadowoleniem przyjmuje nacisk, jaki Unia Europejska kładzie na wzmocnienie współpracy cywilnej i wojskowej w sytuacjach kryzysowych i przyznaje, że rozwój cywilnych zdolności reagowania w sytuacjach kryzysowych był istotnym elementem, który tworzy wartość dodaną w rozwoju EPBO i w całym spektrum działań zapobiegających konfliktom, niosących pomoc humanitarną, służących odbudowie po konfliktach i wprowadzaniu pokoju;
16. z zadowoleniem przyjmuje niedawne próby usunięcia uprzedniego braku nacisku na rozwój cywilnych zdolności i możliwości podejmowane w ramach cywilnego celu operacyjnego 2008; z zadowoleniem przyjmuje możliwości komórki cywilno-wojskowej i centrum operacyjnego odgrywania ważnej roli w rozwoju unijnego podejścia do zintegrowanej współpracy cywilno-wojskowej oraz koordynacji; zaleca z tego względu podniesienie komórki cywilno-wojskowej i centrum operacyjnego do rangi kwatery głównej ds. misji cywilno-wojskowych;
17. uznaje podstawowy potencjał w dziedzinie satelitarnych i lotniczych systemów wywiadowczych, zintegrowanych systemów telekomunikacyjnych i strategicznego transportu morskiego i powietrznego za ważny dla operacji cywilnego i wojskowego reagowania w sytuacjach kryzysowych; wzywa do zapoczątkowania zintegrowanego procesu badań i rozwoju przez Europejską Agencję Obrony wraz z Komisją w dziedzinach wzmacniających zintegrowane i skoordynowane podejścia cywilno-wojskowe, a w szczególności w dziedzinie satelitarnych i lotniczych systemów rozpoznania oraz w dziedzinie zintegrowanych systemów telekomunikacyjnych;

Reagowanie w sytuacjach kryzysowych

18. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie globalnego systemu ostrzegania o katastrofach i koordynacji finansowanego przez Komisję w ścisłej współpracy z ONZ; wskazuje, że system ten powinien znacznie zwiększyć zdolność reagowania Unii Europejskiej;
19. przyjmuje do wiadomości działalność Centrum reagowania na sytuacje kryzysowe w zakresie zdrowia powołanego przez Komisję; podkreśla jego znaczenie ze względu na zgromadzone informacje i jego zdolność ostrzegania o pandemiach i epidemiach oraz zagrożeniach biologicznych i chemicznych; dlatego też wzywa Radę i Komisję do podjęcia wymaganych kroków, przy czym Komisja będzie zaangażowana w działania koordynujące w przypadku zagrożeń dla zdrowia i transgranicznych biologicznych

ataków terrorystycznych;

20. z zadowoleniem przyjmuje starania Komisji zmierzające do ustanowienia wspólnotowych zasad ochrony przed katastrofami, w tym przed poważnymi atakami terrorystycznymi; stwierdza, że procedura ta oparta jest w pierwszym rzędzie na informacjach z bazy danych, która zawiera szczegóły dotyczące krajowych zasobów dostępnych w razie konieczności udzielenia pomocy; zauważa, że oszczędność czasu, która daje ta baza danych, promująca jednocześnie synergii, mogłaby zostać znacznie zwiększona, gdyby przejęła ona zawartość bazy danych personelu wojskowego UE, która zawiera szczegóły dotyczące wszystkich zasobów dostępnych dla reagowania w sytuacjach kryzysowych; dlatego też wzywa Radę i Komisję do niezbędnych rozmów i przyjęcia rozwiązań koniecznych dla umożliwienia takiego przejęcia danych;
21. z zadowoleniem przyjmuje starania Rady o zapewnienie szybkiego i skutecznego rozmieszczenia licznych zasobów EPBO dostępnych w przypadku katastrof; w związku z tym podkreśla jak pilnym zadaniem jest nadrobienie zaległości w dziedzinie koordynacji strategicznego transportu (powietrznego); dlatego też wzywa państwa członkowskie do możliwie szybkiego zapewnienia środków finansowych niezbędnych do rozwiązania tego problemu; wzywa również Radę do bardzo starannego zbadania wniosków zawartych w sprawozdaniu byłego komisarza Michela Barniera z maja 2006 roku;
22. uważa, że rozwój EPBO przyczynił się do powstania 'szarych stref' pomiędzy uprawnieniami Rady i Komisji w zakresie prowadzenia głównie cywilnych misji; oczekuje, że przyjęcie instrumentu stabilności doprowadzi do wyjaśnienia sytuacji i nie będzie miało negatywnego wpływu na elastyczność reagowania w sytuacjach kryzysowych, która już została w praktyce zademonstrowana;
23. z zadowoleniem przyjmuje postęp poczyniony w zakresie cywilnego celu operacyjnego 2008, a w szczególności opracowanie planów użycia zespołów reagowania cywilnego oraz zintegrowanych grup policyjnych; zauważa również postęp wiedzy w zakresie walki z przestępczością zorganizowaną i handlu ludźmi; przyjmuje również z zadowoleniem powołanie platformy kryzysowej w Komisji, która wytyczyła sobie cel przyspieszenia fazy początkowej misji EPBO prowadzonych na miejscu; wzywa Radę i Komisję do koordynacji ich starań i w związku z tym proponuje ustanowienie wspólnego programu szkoleniowego dla całego personelu zatrudnionego przy planowaniu misji;
24. wskazuje, że podstawowym zadaniem każdej polityki bezpieczeństwa jest obrona własnego terytorium; przyznaje, że obywatele Europy oczekują od polityki obronnej w pierwszym rzędzie poważnego wkładu w ochronę ich osobistego bezpieczeństwa oraz poszanowania ich podstawowych praw człowieka;
25. wskazuje, że UE musi chronić swe zewnętrzne granice i kluczowe infrastruktury, eliminować sieci finansowania terroryzmu międzynarodowego oraz walczyć z przestępczością zorganizowaną; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi Unii, nie ograniczając poszanowania praw człowieka i praw podstawowych oraz prawa humanitarnego, w szczególności w stosunku do uchodźców;

26. Wskazuje, że UE musi:

- zapewnić swobodny przepływ zaopatrzenia, w szczególności węglowodorów, dla przemysłu i konsumentów indywidualnych, co pociąga za sobą bezpieczeństwo żeglugi, ruchu powietrznego i rurociągów;

- bronić się przed atakiem cybernetycznym, który może przerwać działanie ważnych systemów komunikacyjnych, finansowych lub energetycznych;

Szybkie reagowanie w oparciu o Kartę Narodów Zjednoczonych

27. popiera fakt, że Europejska Strategia Bezpieczeństwa, wychodząc z założenia, że w świetle nowych zagrożeń Unia musi być gotowa do działania przed wybuchem kryzysu i musi podejmować wczesne działania prewencyjne w odpowiedzi na konflikty i zagrożenia, podejmuje takie działania wyłącznie w zgodzie z Kartą Narodów Zjednoczonych, która określa podstawowe ramy stosunków międzynarodowych;

Zasady postępowania/Szkolenie

28. stwierdza, że zachowanie personelu biorącego udział we wszystkich operacjach EPBO regulowane jest licznymi wytycznymi i ogólnymi zasadami postępowania określonymi w dokumentach; z zadowoleniem przyjmuje pierwsze oznaki, że te wytyczne i zasady respektują standardy i przepisy w zakresie praw człowieka; z zadowoleniem odnotowuje również wysiłki zmierzające do zapewnienia w przyszłości lepszego uwzględnienia zagadnień płci w różnych dziedzinach EPBO, realizowanych w jej ramach programach i inicjatywach;

29. przyjmuje do wiadomości starania Rady zmierzające do dalszego rozwoju przygotowywanych szkoleniowych programów strategicznych oraz operacyjnych dla personelu dyplomatycznego, wojskowego i cywilnego; oczekuje, że eksperci Parlamentu Europejskiego będą mogli wziąć udział w tych programach; popiera podejście polegające na ustaleniu minimalnych standardów szkolenia personelu misji EPBO prowadzonych na miejscu i wzywa Radę do współpracy z Komisją i państwami członkowskimi w celu ujednoczenia wszystkich działań szkoleniowych na wszystkich poziomach;

30. jest zdania, że żołnierze narażani są na niepotrzebne ryzyko, jeżeli struktura kierownicza, wyposażenie lub uzbrojenie nie odpowiadają wymogom danej operacji; za szczególnie ważne uważa więc odpowiednie wyposażenie jednostek oddawanych pod dowództwo UE;

31. uważa, że skuteczne wykorzystanie zdolności wojskowych nie będzie możliwe bez poważnego zwiększenia europejskiej zdolności projekcji siły, w tym transportu drogą powietrzną i morską; w tym kontekście wyraża uznanie dla wysiłków różnych państw mających na celu zwiększenie ich morskich i powietrznych zdolności transportowych oraz planów zwiększenia liczby lotniskowców;

32. odnotowuje, że w przypadku misji wielonarodowych, użycie przez poszczególne jednostki różnego wyposażenia i uzbrojenia, które często nie jest kompatybilne, prowadzi

do wzrostu kosztów i zmniejszenia skuteczności; dlatego też jest zdania, że UE powinna wspierać działania harmonizujące wyposażenie i uzbrojenie w celu optymalizacji zasobów i zapewnienia skuteczności operacji międzynarodowych;

Wywiad

33. krytycznie ocenia szczególnie poważne zagadnienie, że tworzone obecnie grupy szybkiego reagowania nie mają równych możliwości zwiadu lotniczego i satelitarnego i ubolewa nad tym, że dane pochodzące z krajowych systemów rozpoznania satelitarnego Helios, SAR–Lupe i Cosmo-Skymed nie są dostępne dla wszystkich państw członkowskich na tych samych zasadach;
34. w celu usunięcia tych niedociągnięć:
  - (a) zdecydowanie domaga się, by tworzone obecnie grupy szybkiego reagowania otrzymały to samo lub przynajmniej kompatybilne wyposażenie w zakresie wywiadu i telekomunikacji;
  - (b) domaga się integracji nowej generacji systemów rozpoznania satelitarnego w system europejski i udostępnienia zebranych w ten sposób danych do celów wojskowych, policyjnych i zarządzania w przypadkach katastrof za pośrednictwem centrum satelitarnego w Torrejón;
35. zwraca uwagę, że NATO opracowuje obecnie system obserwacji obiektów naziemnych z powietrza (AGS) uzupełniający opracowywane lub istniejące systemy krajowe; nalega na udostępnienie tego systemu wszystkim państwom członkowskim UE, zwłaszcza w kontekście grup szybkiego reagowania;
36. w zakresie telekomunikacji uważa za niezbędne opracowanie wspólnego systemu dowodzenia jednostkami międzynarodowymi; dlatego wyraża pogląd, że sprzęt używany przez wojsko, policję i służby ratownicze powinien odpowiadać tym samym normom technicznym, jak na przykład ma to miejsce w Finlandii;

Kontrola granic

37. wyraża szczególny niepokój z powodu niekompatybilności i jakości wyposażenia do kontroli granic i ponawia skierowane do przemysłu żądanie przedstawienia spójnych propozycji poprawy tej sytuacji;

Transport

38. ponieważ transport, w szczególności transport strategiczny, jest poważnym niedociągnięciem we wszystkich działaniach Unii w zakresie reakcji w sytuacjach kryzysowych, uważa że niezwykle istotne byłoby odrębne porozumienie zapewniające dostęp do konwencjonalnego cywilnego transportu multimodalnego, oparte na zintegrowanym podejściu cywilno-wojskowym i zapewniające ekonomię skali wszystkim stronom europejskim zaangażowanym w reagowanie na sytuacje kryzysowe, zarówno w zakresie EPBO jak i pomocy w przypadkach katastrof;

Niedociągnięcia w procedurze podejmowania decyzji w ramach EPBO

39. jest zdania, że procedura podejmowania decyzji politycznych poprzedzających podjęcie decyzji o przeprowadzeniu misji EPBO ma wiele niedociągnięć, co uwidoczniło się w przypadku misji w Demokratycznej Republice Konga; dlatego też wzywa Radę do przeglądu poszczególnych etapów tej procedury i, tam gdzie jest to wskazane, do podjęcia kroków eliminujących niedociągnięcia; w związku z tym przypomina Radzie, a w szczególności jej Komitetowi ds. Polityki i Bezpieczeństwa, o obowiązku informowania Parlamentu Europejskiego;
40. podkreśla żądanie nieograniczonego udziału w WPZiB oraz swoje prawo do corocznych konsultacji w sprawie jej przyszłych aspektów i opcji, jak stanowią obowiązujące traktaty; z naciskiem wzywa Radę do prowadzenia wobec Parlamentu Europejskiego o wiele bardziej otwartej i przejrzystej polityki informacyjnej w zakresie WPZiB i EPBO; w związku z tym poddaje krytyce obecną procedurę dostępu Parlamentu Europejskiego do 'poufnych dokumentów' Rady, które na ogół zawierają jedynie bardzo ogólne informacje;
41. domaga się, by wydatki na wyposażenie wojskowe i uzbrojenie były zatwierdzane w budżetach, które podlegają kontroli parlamentarnej; jest więc zdania, że należy unikać zamaskowanych budżetów, które nie mogą być kontrolowane ani przez parlamenty krajowe, ani przez Parlament Europejski;
42. zauważa, że budżet Unii Europejskiej zawiera różne pozycje dotyczące aspektów bezpieczeństwa, obejmujące środki budżetowe przeznaczone na szybkie reagowanie w przypadku sytuacji kryzysowych, zabezpieczenie granic zewnętrznych i kluczowych infrastruktur, badania nad bezpieczeństwem oraz realizację programów Galileo i GMES;
43. w szczególności domaga się dalszego wzrostu środków budżetowych na szybkie reagowanie w przypadku sytuacji kryzysowych, bezpieczeństwo granic zewnętrznych, badania nad bezpieczeństwem i program Galileo; w dłuższym okresie obszar badań nad bezpieczeństwem powinien zostać dostosowany do poziomu finansowania określonego przez grupę wysokiego szczebla ds. badań nad bezpieczeństwem;
44. domaga się również, by wojskowe operacje w sytuacjach kryzysowych były finansowane z budżetu Unii Europejskiej i by państwa członkowskie przeznaczyły na ten cel dodatkowe środki;
45. krytycznie ocenia fakt, że - ze względu na mechanizm ATHENA i inne mechanizmy ad hoc finansowane przez państwa członkowskie lub nawet przez Europejski Fundusz Rozwoju - Parlament Europejski nie jest w stanie sprawować jakiegokolwiek kontroli budżetowej nad operacjami wojskowymi EPBO; wskazuje na potrzebę przejrzystości w operacjach cywilno-wojskowych (takich jak misje policyjne), które znajdują się w szarej strefie pomiędzy ustaleniami ad hoc i finansowaniem z budżetu WPZiB;
46. w związku z tym, w celu zapewnienia przejrzystości w wydatków na EPBO oraz wsparcia rozwoju wojskowego i cywilnego potencjału koniecznego do osiągnięcia celów Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa, wzywa do opracowania nowej metodologii budżetowej:

- (a) w początkowej fazie, rozpoczynającej się w 2007 r. i nieprzekraczającej okresu dwóch lat, Rada powinna sporządzić dokument budżetowy odzwierciedlający zobowiązania państw członkowskich dotyczące realizacji cywilnego celu operacyjnego 2008 oraz wojskowego celu operacyjnego 2010 w oparciu o istniejące już katalogi (katalog potrzeb, katalog sił zbrojnych i katalog postępu);
- (b) państwa członkowskie powinny w drugiej fazie zobowiązać się wobec EPBO poprzez budżet „wirtualny”, w którym zadeklarowałyby, na okres wieloletni, fundusze wymagane do sfinansowania wyposażenia i personelu niezbędnego dla misji EPBO; dokument ten, chociaż nie byłby prawnie wiążący, nabrałby jednakże politycznej wagi jako tekst pomocniczy dla budżetu UE/WE oraz wykazałby kwoty, jakie państwa członkowskie są gotowe wyłożyć na EPBO; powinien on ułatwić „podział obciążeń” pomiędzy państwami członkowskimi poprzez zapewnienie większej przejrzystości w odniesieniu do wydatków wojskowych oraz powinien być co roku omawiany wspólnie przez Parlament Europejski i parlamenty krajowe UE;

Europejski rynek wyposażenia obronnego i współpraca w zakresie badań

- 47. uważa, że utworzenie prawdziwie zintegrowanego europejskiego rynku wyposażenia obronnego wymaga bardziej powściągliwego stosowania derogacji związanych z obroną i zawartych w art. 296 Traktacie WE; oczekuje komunikatu interpretującego Komisji w sprawie stosowania art. 296 oraz wniosku w sprawie dyrektywy o zamówieniach publicznych na sprzęt obronny; z zadowoleniem przyjmuje kodeks postępowania Europejskiej Agencji Obrony w zakresie zamówień na sprzęt obronny i wzywa wszystkie państwa członkowskie do jego przyjęcia; nalega na poniechanie praktyki offsetu i zwrotu inwestycji (juste retour); uważa, że w kontekście EPBO konieczne są intensywniejsze działania Europejskiej Agencji Obrony;
- 48. dostrzega znaczenie współpracy w zakresie badań dla konkurencyjności przemysłu europejskiego; w związku z tym domaga się, by działania Komisji i Europejskiej Agencji Obrony uzupełniały się w większym stopniu poprzez skuteczniejszy dialog w sprawach dotyczących europejskich badań w zakresie cywilnym, bezpieczeństwa i obrony. podkreśla, że celem i zadaniem UE powinno być zabezpieczenie technologii podwójnego zastosowania i zdolności międzynarodowych oraz przewyciężenie podziału na badania służące celom cywilnym i wojskowym; ze względu na różnorodność struktur przedsiębiorstw w tym sektorze w porównaniu z innymi dziedzinami badań, uważa za niezbędną zmianę definicji małych i średnich przedsiębiorstw w branży badań nad bezpieczeństwem europejskim;
- 49. wzywa w przypadku eksportu uzbrojenia, aby istniejący od 1998 roku kodeks postępowania zyskał moc prawną we wszystkich państwach członkowskich i aby był on również skutecznie wdrażany i stosowany; jest zdania, że ocena, które kraje przeznaczenia spełniają kryteria zawarte w kodeksie, powinna być podejmowana wspólnie; oprócz tego domaga się uproszczenia kryteriów wewnątrzspółnotowych dostaw sprzętu wojskowego; wzywa Komisję do przyspieszenia prac w tym zakresie;

Broń masowego rażenia/Iran

- 50. jest świadom, że nie ma gwarancji powodzenia prób powstrzymania Iranu przed

produkcją wzbogaconego uranu nadającego się do celów wojskowych; uważa jednak, że wspólna oferta negocjacyjna złożona przez trójkę unijną, USA, Rosję i Chiny daje największe szanse powodzenia; z zadowoleniem przyjmuje podejście międzynarodowe stojące za tą propozycją; wyraża zadowolenie w związku z udziałem Europy w jej sformułowaniu; z zadowoleniem przyjmuje gotowość USA do wzięcia udziału w tych negocjacjach z Iranem;

Na drodze ku Unii Bezpieczeństwa i Obrony

51. wskazuje, że UE jest w trakcie przekształcania się w Unię Bezpieczeństwa i Obrony, w zakresie bezpieczeństwa zewnętrznego jak również różnych aspektów bezpieczeństwa wewnętrznego, zwalczania wszelkich form terroryzmu oraz zarządzania w przypadku katastrof naturalnych, obejmującą następujące elementy:
- (a) zobowiązanie państw członkowskich do przygotowania się do:
    - rozmieszczenia 60 000 żołnierzy w ciągu 60 dni i utrzymania ich przez rok w operacjach zapewniających i przywracających pokój, zgodnie z postanowieniami spotkania Rady Europejskiej w Helsinkach, oraz do utworzenia 13 grup szybkiego reagowania, które można rozmieścić w krótkim czasie, z których dwie będą pozostawać w stałym pogotowiu od 2007 roku;
    - stworzenia możliwości cywilnych operacji kryzysowych w zakresie działań policyjnych, rządów prawa, administracji cywilnej i ochrony cywilnej zgodnie z postanowieniami Rady Europejskiej w Feirze;
  - (b) powołania europejskiej struktury dowodzenia składającej się z działających od 2001 roku Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa, Komitetu Wojskowego oraz personelu wojskowego i komórki cywilno-wojskowej wraz z powstającym centrum operacyjnym;
  - (c) Europejskich Sił Żandarmerii z siedzibą w Vicenzy, które powinny być wykorzystywane do dalszych misji policyjnych w Kosowie;
  - (d) zaproponowanej przez Radę Europejską Europejskiej Agencji Obrony działającej od 2004 r.;
  - (e) Europolu i europejskiego nakazu aresztowania;
  - (f) wspólnych przepisów dot. zamówień i eksportu broni;
  - (g) europejskich badań nad bezpieczeństwem jako osobnego tematu priorytetowego w ramach VII Ramowego Programu Badań;
52. uważa, że proces ten należy wspierać przy pomocy następujących elementów:
- (a) utworzenia wspólnego rynku w zakresie dostaw wojskowych jako środka prowadzącego do stworzenia prawdziwie zintegrowanej europejskiej obronnej bazy technologicznej zgodnie z zasadami współzależności i specjalizacji wśród państw członkowskich;

- (b) wspólnego systemu zwiadu satelitarnego i lotniczego oraz wspólnych standardów telekomunikacyjnych, które będą do dyspozycji wojska, policji i reagowania w przypadku katastrof;
  - (c) utworzenie stałych europejskich służb morskich na Morzu Śródziemnym w celu zademonstrowania europejskiej obecności i wzmocnienia unijnego potencjału reagowania w sytuacjach kryzysowych w regionie o ogromnym znaczeniu dla interesów UE związanych z bezpieczeństwem;
  - (d) europejskiego budżetu obejmującego nie tylko cywilne, lecz również wojskowe aspekty bezpieczeństwa;
  - (e) europejskiego wiceministra spraw zagranicznych ds. bezpieczeństwa i obrony;
  - (f) częstszych spotkań ministrów obrony UE;
  - (g) europejskich sił obrony cywilnej zgodnie z propozycją zawartą w sprawozdaniu Michela Barniera z maja 2006 r. oraz Europejskiego Cywilnego Korpusu Pokojowego oraz europejskiego partnerstwa na rzecz budowania pokoju;
  - (h) dostępnego europejskiego potencjału transportu lotniczego i morskiego w przypadku pomocy, operacji ratunkowych i obronnych po katastrofach (transport multimodalny łączący najodpowiedniejsze środki);
  - (i) odpowiedniej kontroli parlamentarnej sprawowanej przez parlamenty państw członkowskich i Parlament Europejski;
53. podkreśla znaczenie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, który przyniesie znaczny postęp w kierunku Unii Obrony i Bezpieczeństwa, w szczególności poprzez:
- (a) urząd europejskiego ministra spraw zagranicznych, jednocześnie wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej;
  - (b) klauzulę solidarności w przypadku dotknięcia jednego z państw członkowskich atakiem terrorystycznym, katastrofą naturalną lub katastrofą spowodowaną przez człowieka
  - (c) klauzulę o wzajemnej pomocy państw członkowskich w przypadku agresji zbrojnej na terytorium jednego z państw członkowskich;

*

* *

54. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, parlamentom państw członkowskich, Sekretarzom Generalnym Organizacji Narodów Zjednoczonych, NATO, OBWE oraz Radzie Europy.

UZASADNIENIE

W dniu 12 grudnia 2003 r. Rada Europejska przyjęła Europejską Strategię Bezpieczeństwa w dokumencie „Bezpieczna Europa w lepszym świecie” zaproponowaną przez Javiera Solanę, Wysokiego Przedstawiciela UE ds. WPZiB. Strategia stanowi wiarygodną analizę zagrożeń dla współczesnego świata i określa podstawowe zasady unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Strategia jest częścią ogólnej polityki UE w zakresie stosunków zewnętrznych i bezpieczeństwa, obejmując szeroki zakres możliwych działań politycznych Unii, w tym środki dyplomatyczne, polityki gospodarczej i rozwojowej. Mając na uwadze zmiany geopolityczne, które zaszły od momentu przyjęcia strategii, istotne jest, by co pięć lat dokonywać jej przeglądu, połączonego z debatą w Parlamencie Europejskim i parlamentach państw członkowskich.

Poparcie publiczne dla europejskiego bezpieczeństwa i obrony

Według badania Eurobarometru Europejską Politykę Bezpieczeństwa i Obrony popiera 70 % obywateli UE, ponieważ są oni świadomi, że dotyczą ich te same niebezpieczeństwa, takie jak terroryzm, przestępczość zorganizowana czy konflikty regionalne, i zdają sobie sprawę, że jedyną odpowiedzią na nie jest koncepcja europejska. Wsparcie to powinno wyrażać się w bardziej skutecznym sposobie przy pomocy dostępnych obecnie środków i zasobów z uwagi na brak publicznego poparcia dla zwiększenia wydatków wojskowych.

Zagrożenia dla Unii

Dzisiejszy świat jest bardziej niebezpieczny niż jeszcze 10 lat temu. Unia Europejska musi być gotowa do przejęcia odpowiedzialności za ochronę swoich wartości i interesów oraz zapewnić pokój i stabilność, zwłaszcza w swoim geograficznym sąsiedztwie, a także w innych częściach świata zgodnie z zasadami określonymi w Karcie Narodów Zjednoczonych.

Zgodnie ze strategią międzynarodowy terroryzm, rozprzestrzenianie broni masowego rażenia, konflikty regionalne, upadki państw i przestępczość zorganizowana stanowią dziś podstawowe zagrożenia dla Unii Europejskiej i jej obywateli. W dalszym rozwoju Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa należy uwzględnić narastającą na świecie konkurencję w zakresie źródeł energii i zasobów wody, zagrożenia dla bezpieczeństwa zewnętrznych granic Unii, rozprzestrzenianie broni konwencjonalnej oraz katastrofy naturalne.

Niemożliwe jest odniesienie sukcesu w walce z międzynarodowym terroryzmem wyłącznie przy pomocy wojskowych środków. Konieczne są budowanie i odbudowa instytucji demokratycznych, infrastruktury społecznej i gospodarczej, dobrego zarządzania i społeczeństwa obywatelskiego oraz skutecznego zwalczania rasizmu i ksenofobii, a także cały szereg niewojskowych środków, takich jak wymiana informacji wywiadowczych oraz współpraca policji i organów sądowych. Ponadto niezbędna jest budowa demokratycznych instytucji, infrastruktury i społeczeństwa obywatelskiego w zdestabilizowanych lub rozpadających się państwach.

Chroniąc swoje granice zewnętrzne, Unia musi stworzyć zintegrowany system zarządzania granicami zewnętrznymi Unii, nie ograniczając przy tym poszanowania praw człowieka i praw podstawowych oraz prawa humanitarne.

Cele i środki strategii

Zadaniem Europejskiej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa jest ochrona obywateli Unii przed wyżej wymienionymi zagrożeniami, obrona uzasadnionych interesów Unii i wspieranie celów Karty Narodów Zjednoczonych poprzez występowanie w roli odpowiedzialnego, globalnego partnera działającego na rzecz pokoju i demokracji na świecie.

Aby wywiązać się z tego zadania, Unia musi być w stanie wnieść poważny wkład, aby bronić się przed wszelkimi realnymi i wyraźnymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa, a także zapewnić pokój i stabilność, zwłaszcza w swoim geograficznym sąsiedztwie oraz innych częściach świata zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych, przeprowadzać interwencje humanitarne i operacje ratunkowe, zapobiegać konfliktom i je kontrolować, wspierać demokrację i poszanowanie praw człowieka, a także regionalne i globalne rozbrojenie.

Unia musi być gotowa do działania jeszcze przed wybuchem kryzysu i do podejmowania wczesnych akcji prewencyjnych w odpowiedzi na konflikty i zagrożenia. Podejmując takie działania, UE postępuje zawsze w zgodzie z Kartą Narodów Zjednoczonych, która określa podstawowe ramy stosunków międzynarodowych.

Zgodnie ze strategią najlepszym sposobem realizacji tych celów jest skuteczny multilateralizm, przez co rozumiane są instytucje i prawo międzynarodowe. Unia musi osiągnąć ten cel przede wszystkim środkami pokojowymi, uciekając się do środków wojskowych tylko w przypadku, gdy wszelkie starannie sprawdzone możliwości negocjacji ostatecznie okażą się bezowocne. Podczas realizacji tych uzasadnionych zadań główny nacisk należy położyć na wyraźne poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności obywateli w obrębie Unii i poza nią.

Kontrola parlamentarna nad europejskim bezpieczeństwem i obroną

Istnieje brak odpowiedzialności parlamentarnej w zakresie WPZiB i EPBO, czy to ze strony parlamentów państw członkowskich, czy to ze strony Parlamentu Europejskiego. Z myślą o dalszym europejskim poparciu publicznym dla koncepcji europejskiego bezpieczeństwa i obrony konieczne jest zwiększenie demokratycznej kontroli parlamentów państw członkowskich i Parlamentu Europejskiego w zakresie WPZiB i EPBO.

Państwa członkowskie powinny wspierać parlamentarny wymiar EPBO, w którym działaniom na płaszczyźnie instytucjonalnej i finansowej towarzyszy rozszerzenie parlamentarnych uprawnień kontrolnych.

Parlament Europejski powinien podejmować inicjatywy na rzecz zacieśnienia stosunków i intensywniejszej wymiany informacji pomiędzy parlamentami państw członkowskich w kwestiach dotyczących EPBO w celu umożliwienia odpowiedniej kontroli w zakresie EPBO.

Współpraca cywilno-wojskowa

Rozwijanie przez Unię cywilnych zdolności reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz wzmocnienie współpracy cywilnej i wojskowej w sytuacjach kryzysowych tworzy wartość dodaną w rozwoju EPBO oraz w zapobieganiu konfliktom, pomocy humanitarnej, odbudowie po konfliktach i wprowadzaniu pokoju. Niedawna próba usunięcia poprzedniego braku nacisku na rozwój cywilnych zdolności podjęta w ramach cywilnego celu operacyjnego 2008 jest krokiem we właściwym kierunku.

Możliwości komórki cywilno-wojskowej i centrum operacyjnego, które rozpoczną działalność 1 stycznia 2007 r., odegrają ważną rolę w tworzeniu unijnego podejścia do zintegrowanej współpracy cywilno-wojskowej oraz koordynacji. Z tego względu właściwe jest podniesienie komórki cywilno-wojskowej i centrum operacyjnego do rangi europejskiej kwatery głównej ds. misji cywilno-wojskowych.

Podstawowy potencjał w dziedzinie satelitarnych i lotniczych systemów wywiadowczych, zintegrowanych systemów telekomunikacyjnych i strategicznego transportu morskiego i powietrznego mają kluczowe znaczenie dla operacji cywilnego i wojskowego reagowania w sytuacjach kryzysowych.

Reagowanie w sytuacjach kryzysowych

W odpowiedzi na wniosek Przewodniczącego Rady Europejskiej oraz Przewodniczącego Komisji Europejskiej Michel Barnier, były francuski minister spraw zagranicznych i były komisarz, przygotował w maju 2006 r. sprawozdanie w sprawie utworzenia europejskich sił obrony cywilnej. Sprawozdanie to stanowi ważny krok w kierunku poprawy europejskiego reagowania na kryzysy międzynarodowe w sytuacji katastrof naturalnych, ataków na dużą skalę i pandemii. Oprócz utworzenia europejskich sił obrony cywilnej w sprawozdaniu popiera się również ustanowienie Europejskiej Rady Bezpieczeństwa Cywilnego, stworzenie zintegrowanego europejskiego podejścia w zakresie przewidywania kryzysów, sumowanie istniejących środków krajowych oraz tworzenie europejskich konsulatów, które służyłyby pomocą obywatelom UE przebywającym za granicą. Sprawozdawca uważa, że państwa członkowskie i Komisja powinny priorytetowo potraktować propozycje zawarte w sprawozdaniu mając na uwadze ich stopniową realizację.

Dalsze inicjatywy na rzecz poprawy zdolności reagowania Unii Europejskiej to globalny system ostrzegania o katastrofach i koordynacji finansowany przez Komisję w ścisłej współpracy z ONZ, Centrum reagowania na sytuacje kryzysowe w zakresie zdrowia powołane przez Komisję, którego zadaniem jest ostrzeganie o pandemiach, epidemiach oraz zagrożeniach biologicznych i chemicznych; działania Komisji na rzecz ustanowienia wspólnotowych zasad ochrony przed katastrofami, w tym przed poważnymi atakami terrorystycznymi, starania Rady o zapewnienie szybkiego i skutecznego rozmieszczenia licznych zasobów EPBO dostępnych w przypadku katastrof oraz platforma kryzysowa utworzona przez Komisję w celu przyspieszenia fazy początkowej misji prowadzonych na miejscu w ramach EPBO.

Działania te przyczyniły się do powstania 'szarych stref' pomiędzy uprawnieniami Rady i Komisji w zakresie prowadzenia głównie cywilnych misji. Przyjęcie instrumentu stabilności powinno doprowadzić do wyjaśnienia sytuacji bez wywierania negatywnego wpływu na

elastyczność reagowania w sytuacjach kryzysowych. Rada i Komisja powinny nadal koordynować swoje działania w tym zakresie.

Zasady postępowania, szkolenia, struktura kierownicza

Zachowanie personelu biorącego udział we wszystkich operacjach EPBO regulowane jest licznymi wytycznymi i zasadami postępowania, które uwzględniają poszanowanie standardów i przepisów w zakresie praw człowieka. Dzięki niedawnym wysiłkom Rady zagadnienia równości płci będą w przyszłości w większym stopniu odzwierciedlone w różnych dziedzinach EPBO, realizowanych w jej ramach programach i inicjatywach.

Opracowano strategiczne i operacyjne programy szkoleniowe dla personelu dyplomatycznego, wojskowego i cywilnego, w których powinni móc uczestniczyć eksperci Parlamentu Europejskiego. Ustalono minimalne standardy szkolenia personelu misji EPBO prowadzonych na miejscu. Rada wspólnie z Komisją i państwami członkowskimi powinna kontynuować działania mające na celu ujednoczenie wszystkich środków szkoleniowych na wszystkich poziomach.

Sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Europejskiego Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony w oparciu o sieć istniejących krajowych kolegiów obrony, w którego działanie aktywnie zaangażowany jest Parlament, i wzywa Radę do przekształcenia tej 'wirtualnej' placówki w prawdziwe kolegium europejskie.

Żołnierze są narażeni na niepotrzebne ryzyko, jeżeli struktura kierownicza lub wyposażenie i uzbrojenie nie odpowiadają wymogom danej operacji. Jednostki, które mają być dowodzone przez UE, powinny być odpowiednio wyposażone.

Europejski rynek wyposażenia obronnego, współpraca w zakresie badań i kontrola eksportu broni

W przypadku misji wielonarodowych użycie przez poszczególne jednostki różnego wyposażenia i uzbrojenia, które często nie jest kompatybilne, prowadzi do wzrostu kosztów i zmniejszenia skuteczności. UE powinna wspierać działania harmonizujące wyposażenie i uzbrojenie w celu optymalizacji zasobów i zapewnienia skuteczności operacji międzynarodowych.

Utworzenie prawdziwie zintegrowanego europejskiego rynku wyposażenia obronnego wymaga bardziej powściągliwego stosowania derogacji związanych z obroną i zawartych w art. 296 Traktacie WE. Komunikat interpretujący Komisji w sprawie stosowania art. 296, działania Komisji na rzecz uproszczenia kryteriów wewnątrzspółnotowych dostaw sprzętu wojskowego oraz kodeks postępowania Europejskiej Agencji Obrony w zakresie zamówień na sprzęt obronny to kroki we właściwym kierunku. Państwa członkowskie powinny uznać ten kodeks postępowania i poniechać praktykę offsetu i zwrotu inwestycji (juste retour).

Współpraca w zakresie badań nad bezpieczeństwem i obroną ma kluczowe znaczenie dla konkurencyjności europejskiego przemysłu. Prace Komisji i Europejskiej Agencji Obrony powinny uzupełniać się w większym stopniu poprzez skuteczniejszy dialog w sprawach dotyczących europejskich badań w zakresie cywilnym, bezpieczeństwa i obrony. Należy przezwyciężyć podział na badania służące celom cywilnym i wojskowym.

Istniejący od 1998 roku Kodeks postępowania w zakresie eksportu broni powinien zyskać moc prawną we wszystkich państwach członkowskich, a decyzja, które z państw przeznaczenia spełniają kryteria określone w kodeksie, powinna być podejmowana wspólnie.

Wywiad

Tworzone obecnie grupy szybkiego reagowania nie mają równego dostępu do zwiadu lotniczego i satelitarnego Dane pochodzące z krajowych systemów rozpoznania satelitarnego Helios, SAR–Lupe i Cosmo-Skymed nie są dostępne na tych samych zasadach dla wszystkich państw członkowskich. Nowa generacja systemów rozpoznania satelitarnego powinna zostać połączona w system europejski, a uzyskane w ten sposób dane powinny być udostępniane do celów wojskowych, policyjnych i zarządzania w przypadkach katastrof za pośrednictwem centrum satelitarnego w Torrejón. Natowski system obserwacji obiektów naziemnych z powietrza (AGS) powinien zostać również udostępniony wszystkim państwom członkowskim UE, zwłaszcza w kontekście grup szybkiego reagowania UE.

W zakresie telekomunikacji niezbędne jest opracowanie wspólnego systemu dowodzenia jednostkami międzynarodowymi. Sprzęt używany przez wojsko, policję i służby ratownicze powinien odpowiadać jednakowym normom technicznym.

Niedociągnięcia w procedurze podejmowania decyzji i kontroli budżetowej w ramach EPBO

Procedura podejmowania decyzji politycznych poprzedzających podjęcie decyzji o przeprowadzeniu misji EPBO ma wiele niedociągnięć, co uwidoczniło się w przypadku misji w Demokratycznej Republice Konga. Rada powinna dokonać przeglądu poszczególnych etapów tej procedury i podjąć konieczne kroki w celu usunięcia braków oraz skonsultować się odpowiednio z Parlamentem Europejskim.

Parlament Europejski powinien mieć wyraźny udział w WPZiB i EPBO, prawo do corocznych konsultacji w sprawie ich przyszłych aspektów i opcji oraz zapewnione poszanowanie jego uprawnień zgodnie z obowiązującymi traktatami. Rada powinna prowadzić wobec Parlamentu Europejskiego otwartą i przejrzystą politykę informacyjną w zakresie WPZiB i EPBO. W związku z tym obecną procedurę dostępu Parlamentu Europejskiego do 'poufnych dokumentów' Rady, które na ogół zawierają jedynie bardzo ogólne informacje, należy uznać za niesatysfakcjonującą.

Wydatki na wyposażenie wojskowe i uzbrojenie powinny być zatwierdzane w budżetach, które podlegają kontroli parlamentarnej. Należy unikać zamaskowanych budżetów i mechanizmów, które nie podlegają skutecznej kontroli parlamentów krajowych ani Parlamentu Europejskiego. Konieczny jest dalszy wzrost środków budżetowych UE przeznaczonych na szybkie reagowanie w przypadku sytuacji kryzysowych, bezpieczeństwo granic zewnętrznych, badania nad bezpieczeństwem i program Galileo. Operacje szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych powinny być finansowane z budżetu Unii Europejskiej i państwa członkowskie powinny otrzymać na ten cel dodatkowe środki unijne.

Ze względu na mechanizm ATHENA i inne mechanizmy ad hoc finansowane przez państwa członkowskie lub nawet przez Europejski Fundusz Rozwoju Parlament Europejski nie jest w

stanie sprawować jakiejkolwiek kontroli budżetowej nad operacjami wojskowymi w ramach EPBO. Potrzebna jest również przejrzystość w operacjach cywilno-wojskowych, które znajdują się w szarej strefie pomiędzy ustaleniami ad hoc a finansowaniem z budżetu WPZiB.

W celu zwiększenia przejrzystości wydatków na EPBO oraz wsparcia rozwoju wojskowego i cywilnego potencjału koniecznego do osiągnięcia celów Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa należy opracować nową metodologię budżetową.

Na drodze ku Unii Bezpieczeństwa i Obrony

UE zmierza ku przekształceniu się w Unię Bezpieczeństwa i Obrony, obejmującą zewnętrzne i wewnętrzne aspekty bezpieczeństwa, walkę z międzynarodowym terroryzmem oraz reagowanie w sytuacji katastrof naturalnych, z następującymi elementami: zobowiązanie państw członkowskich do przygotowania się do rozmieszczenia 60 000 żołnierzy w ciągu 60 dni i utrzymania ich przez rok w operacjach zapewniających i przywracających pokój oraz do stworzenia 13 grup szybkiego reagowania, które można rozmieścić w krótkim czasie; stworzenia możliwości cywilnych operacji kryzysowych w zakresie operacji policyjnych, rządów prawa, cywilnej administracji i ochrony; stworzenia europejskiej struktury dowodzenia składającej się z Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa, Komitetu Wojskowego, personelu wojskowego i komórki cywilno-wojskowej wraz z powstającym centrum operacyjnym, Europejskich Sił Żandarmerii, Europejskiej Agencji Obrony, Europolu, opracowanie europejskiego nakazu aresztowania, wspólnych przepisów dotyczących zamówień i eksportu broni oraz europejskiego programu badań nad bezpieczeństwem.

Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy przyniesie znaczny postęp na drodze ku stworzeniu Unii Obrony i Bezpieczeństwa, w szczególności poprzez urząd europejskiego ministra spraw zagranicznych, klauzulę solidarności w przypadku, gdy jedno z państw członkowskich zostanie dotknięte atakiem terrorystycznym, katastrofą naturalną lub katastrofą spowodowaną przez człowieka, oraz klauzulę o wzajemnej pomocy państw członkowskich w przypadku agresji zbrojnej na terytorium jednego z państw członkowskich.

Proces ten należy wesprzeć przy pomocy następujących elementów: europejskiego rynku wyposażenia obronnego, wspólnego systemu zwiadu satelitarnego i lotniczego oraz wspólnych standardów telekomunikacyjnych, które będą do dyspozycji wojska, policji i reagowania w przypadku katastrof, stałych europejskich służb morskich na Morzu Śródziemnym, europejskiego budżetu pokrywającego nie tylko cywilne, lecz również wojskowe aspekty bezpieczeństwa, europejskiego wiceministra spraw zagranicznych ds. bezpieczeństwa i obrony, częstszych spotkań ministrów obrony UE, europejskich sił obrony cywilnej oraz Europejskiego Cywilnego Korpusu Pokojowego, a także dostępnego europejskiego potencjału transportu lotniczego i morskiego w przypadku pomocy, operacji ratunkowych i obronnych po katastrofach. Wszystkie te elementy powinny zostać objęte odpowiednią kontrolą parlamentów państw członkowskich i Parlamentu Europejskiego.

OPINIA MNIEJSZOŚCI GUE/NGL - KONFEDERACYJNEJ GRUPY ZJEDNOCZONEJ LEWICY EUROPEJSKIEJ - NORDYCKIEJ ZIELONEJ LEWICY

Sprawozdanie nie spełnia wymogów w zakresie pokoju, koncentrując się zamiast tego na przygotowaniu do militaryzacji UE. Potępiamy:

- kontynuację militaryzacji WPZiB, co stanowi globalne zagrożenie;
- globalny zasięg Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa, który skłania do przyjmowania strategii wojny prewencyjnej (jak napisano w projekcie);
- świadome łączenie misji cywilnych i wojskowych;
- prowadzenie operacji wojskowych pod pozorem akcji humanitarnych;
- tworzenie grup szybkiego reagowania UE, sił żandarmerii, sił interwencyjnych, niezależnych europejskich struktur dowodzenia na wzór modelu NATO;
- militaryzację zewnętrznych granic UE oraz stosowanie sił wojskowych do rozwiązania kwestii uchodźców;
- obecny system zamaskowanych budżetów wojskowych w cywilnych pozycjach budżetowych;
- przekazywanie NATO przez UE nieznaney wysokości kwot z tytułu płatności za wykorzystanie struktur natowskich;
- powołanie Europejskiej Agencji Zbrojeń w celu utworzenia wspólnego rynku wyposażenia wojskowego służącego wzmocnieniu kompleksu wojskowo-przemysłowego UE;
- wykorzystywanie konkurencji o źródła energii jako uzasadnienia interwencji wojskowych.

Domagamy się:

- cywilnej UE;
- ścisłego przestrzegania prawa międzynarodowego i Karty Narodów Zjednoczonych;
- powołania unijnej agencji rozbrojenia;
- przeznaczenia wydatków wojskowych na cele cywilne;

Kodeksu postępowania w zakresie eksportu broni obowiązującego w całej UE;

Tobias Pflüger, Athanasios Pafilis, Willy Meyer Pleite, Jaromír Kohlíček, Erik Meijer

PROCEDURA

Tytuł	Sprawozdanie w sprawie wdrożenia Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa w kontekście Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (EPBO)				
Numer procedury	2006/2033(INI)				
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia wydania zgody na posiedzeniu	AFET 16.2.2006				
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu					
Opinia niewydana Data wydania decyzji					
Ścisłjsza współpraca Data ogłoszenia na posiedzeniu					
Projekt(y) rezolucji zawarty(e) w sprawozdaniu					
Sprawozdawca(y) Data powołania	<u>Karl von Wogau</u> 25.1.2006				
Poprzedni sprawozdawca(y)					
Rozpatrzenie w komisji	24.4.2006	4.5.2006	20.6.2006	12.7.2006	4.10.2006
Data przyjęcia	5.10.2006				
Wynik głosowania końcowego	za:	30			
	przeciw:	9			
	wstrzymujących się:	0			
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Bastiaan Belder, Elmar Brok, Simon Coveney, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Camiel Eurlings, Alfred Gomolka, Richard Howitt, Ioannis Kasoulides, Bogdan Klich, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Cem Özdemir, Tobias Pflüger, Hubert Pirker, Bernd Posselt, Michel Rocard, Raúl Romeva i Rueda, György Schöpflin, Gitte Seeberg, Marek Siwiec, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Karl von Wogau, Luis Yañez-Barnuevo García				
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Jaromír Kohlíček, Erik Meijer, Jean Spautz				
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Viktória Mohácsi, José Javier Pomés Ruiz				
Data złożenia	18.10.2006				
Uwagi (dane dostępne tylko w jednym języku)	...				